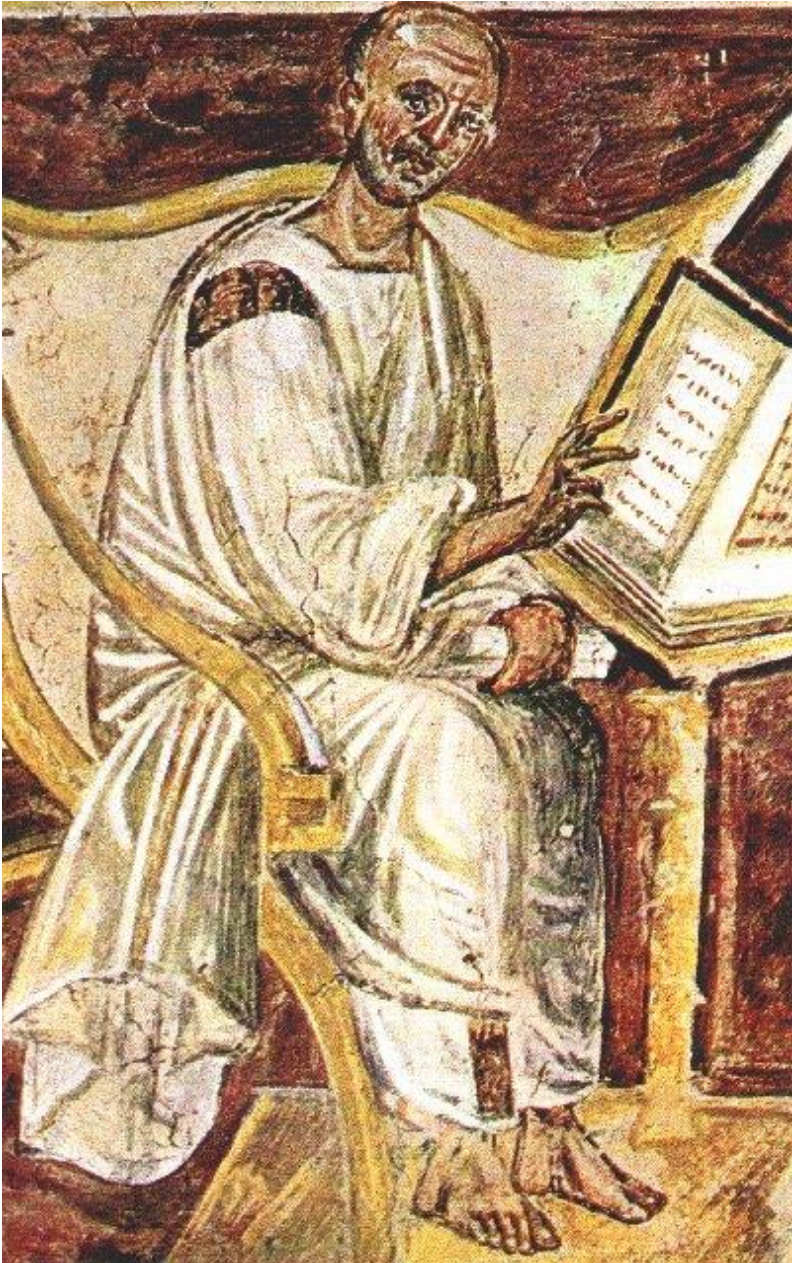

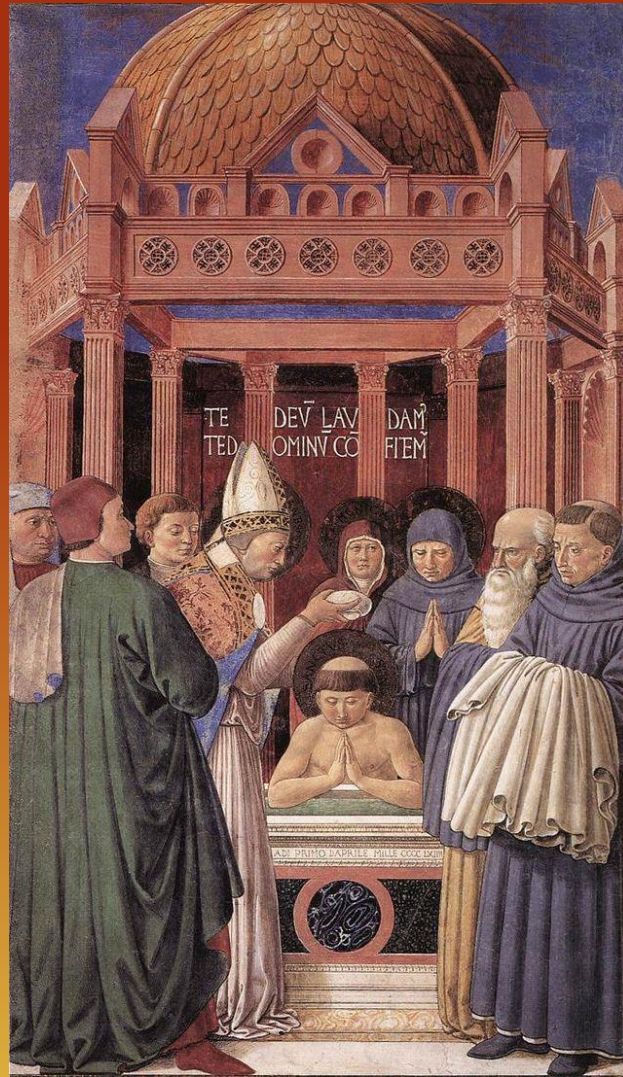
A MEGTÉRÉSTŐL A LÁTOMÁSIG

Budapest 2017. 03. 04.

- „Diversi diversa patres, sed hic omnia dixit/Romano eloquio mystica sensa tonans.”

(Lateráni palota, kb. 6. század)

Confessiones, ll. 4. 9.

- furtum certe punit lex tua, domine, et lex scripta in cordibus hominum, quam ne ipsa quidem delet iniquitas. quis enim fur aequo animo furem patitur? nec copiosus adactum inopia. et ego furtum facere volui et feci, nulla compulsus egestate nisi penuria et fastidio iustitiae et sagina iniquitatis. nam id furatus sum quod mihi abundabat et multo melius, nec ea re volebam frui quam furto appetebam, sed ipso furto et peccato. arbor erat pirus in vicinia nostrae vineae pomis onusta nec forma nec sapore inlecebrosis. ad hanc excutiendam atque asportandam nequissimi adolescentuli perreximus nocte intempesta (quousque ludum de pestilentiae more in areis produxeramus) et abstulimus inde onera ingentia, non ad nostras epulas sed vel proicienda porcis, etiamsi aliquid inde comedimus, dum tamen fieret a nobis quod eo liberet quo non liceret. ecce cor meum, deus, ecce cor meum, quod miseratus es in imo abyssi.

- dicat tibi nunc, ecce cor meum, quid ibi quaerebat, ut essem gratis malus et malitiae meae causa nulla esset nisi malitia. foeda erat, et amavi eam. amavi perire, amavi defectum meum, non illud ad quod deficiebam, sed defectum meum ipsum amavi, turpis anima et dissiliens a firmamento tuo in exterminium, non dedecore aliquid, sed dedecus appetens.

Confessiones, VIII. 12

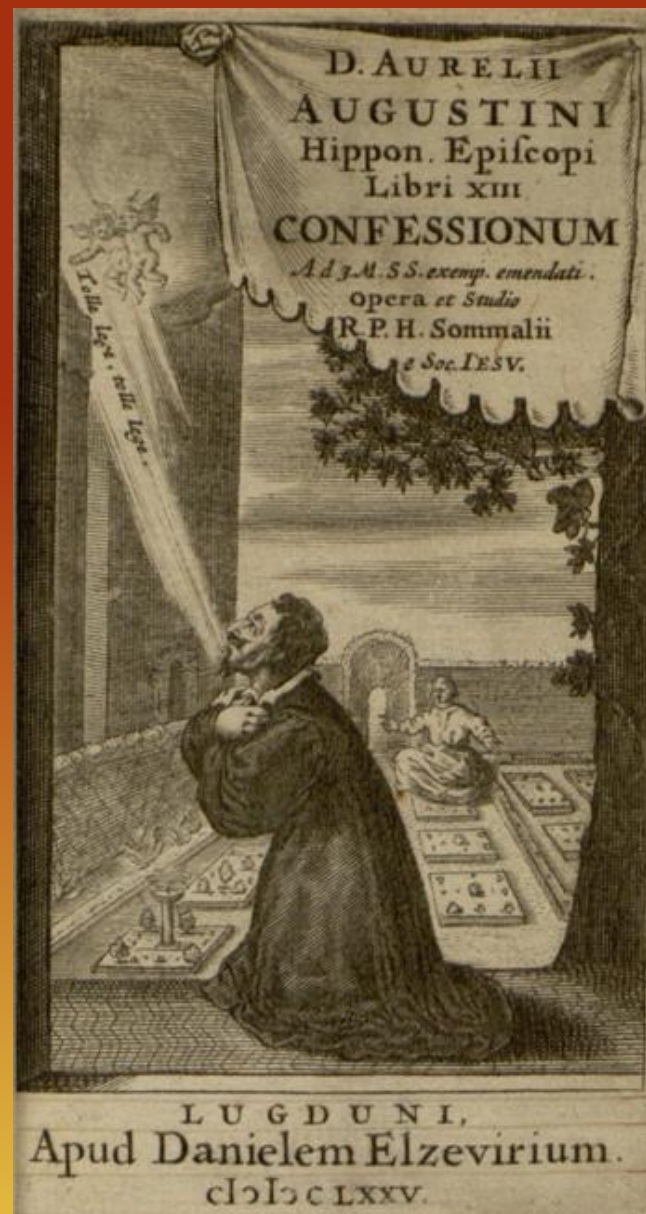
- ubi vero a fundo arcano alta consideratio traxit et congegit totam miseriam meam in conspectu cordis mei, oborta est procella ingens ferens ingentem imbrem lacrimarum. et ut totum effunderem cum vocibus suis, surrexi ab Alypio (solitudo mihi ad negotium flendi aptior suggerebatur) et secessi remotius quam ut posset mihi onerosa esse etiam eius praesentia. sic tunc eram, et ille sensit: nescio quid enim, puto, dixeram in quo apparebat sonus vocis meae iam fletu gravidus, et sic surrexeram. mansit ergo ille ubi sedebamus nimie stupens. ego sub quadam fici arbore stravi me nescio quomodo, et dimisi habenas lacrimis, et proruperunt flumina oculorum meorum, acceptabile sacrificium tuum, et non quidem his verbis, sed in hac sententia multa dixi tibi: 'et tu, domine, usquequo? usquequo, domine, irasceris in finem? ne memor fueris iniquitatum nostrarum antiquarum.' sentiebam enim eis me teneri. iactabam voces miserabiles: 'quamdiu, quamdiu, ``cras et cras''? quare non modo? quare non hac hora finis turpitudinis meae?'

- dicebam haec et flebam amarissima contritione cordis mei. et ecce audio vocem de vicina domo cum cantu dicentis et crebro repetentis, quasi pueri an puellae, nescio: 'tolle lege, tolle lege.' statimque mutato vultu intentissimus cogitare coepi utrumnam solerent pueri in aliquo genere ludendi cantitare tale aliquid. nec occurrebat omnino audisse me usquam, repressoque impetu lacrimarum surrexi, nihil aliud interpretans divinitus mihi iuberi nisi ut aperirem codicem et legerem quod primum caput invenissem. audieram enim de Antonio quod ex evangelica lectione cui forte supervenerat admonitus fuerit, tamquam sibi diceretur quod legebatur: 'vade, vende omnia quae habes, et da pauperibus et habebis thesaurum in caelis; et veni, sequere me,' et tali oraculo confestim ad te esse conversum. itaque concitus redii in eum locum ubi sedebat Alypius: ibi enim posueram codicem apostoli cum inde surrexeram. arripui, aperui, et legi in silentio capitulum quo primum coniecti sunt oculi mei: 'non in comessationibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudiciis, non in contentione et aemulatione, sed induite dominum Iesum Christum et carnis providentiam ne feceritis in concupiscentiis.' nec ultra volui legere nec opus erat.

A Fügefa

Lukács 13, 6 és Máté 21, 28

- ⁶Aztán egy példabeszédet mondott. „Egy embernek a szőlejében volt egy fügefa. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. ⁷Erre így szólt vincellérjéhez: Három év óta mindig jövök, hogy gyümölcsöt keressek ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki! Miért foglalja itt a helyet? ⁸De az így válaszolt: Uram, hagyd még egy évig! Körülásom és megtrágyázom, ⁹hátha terem jövőre? Ha mégsem, akkor majd kivágod.”
- ¹⁸Kora reggel a városba tartva megéhezett. ¹⁹Az út mentén látott egy fügefát. Odament, de nem talált rajta egyebet, csak levelet. Erre így szólt: „Ne teremjen rajtad gyümölcs soha többé!” A fügefa azon nyomban kiszáradt. ²⁰Ennek láttán a tanítványok csodálkozva kérdezték: „Hogyan száradhatott ki így egyszerre a fügefa?” ²¹„Bizony mondom nektek – felelte Jézus –, ha lesz bennetek hit, és nem kételkedtek, nemcsak a fügefával tehetitek meg, ami történt, hanem akár ennek a hegynek is mondhatjátok: Emelkedj föl és omolj a tengerbe, s az is végbemegy. ²²Bármit kérték hittel az imádságban, megkapjátok.”

Az ostiai látomás

- impendente autem die quo ex hac vita erat exitura (quem diem tu noveras ignorantibus nobis), provenerat, ut credo, procurante te occultis tuis modis, ut ego et ipsa soli staremus, incumbentes ad quandam fenestram unde hortus intra domum quae nos habebat prospectabatur, illic apud Ostia Tiberina, ubi remoti a turbis post longi itineris laborem instaurabamus nos navigationi. conloquebamur ergo soli valde dulciter et, praeterita obliviscentes in ea quae ante sunt extenti, quaerebamus inter nos apud praesentem veritatem, quod tu es, qualis futura esset vita aeterna sanctorum, quam nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit. sed inhiabamus ore cordis in superna fluenta fontis tui, fontis vitae, qui est apud te, ut inde pro captu nostro aspersi quoquo modo rem tantam cogitarem.

A látomás kerete: a jövőbe vetett bizalom

- Egyébként, testvéreim, örüljete az Úrban. Nekem nincs terhemre, hogy ugyanazt írjam nektek, titeket pedig megerősít.²Óvakodjatok a kutyáktól, óvakodjatok a kontár munkásoktól, óvakodjatok a megcsonkítottaktól. ³A körülmetéltek ugyanis mi vagyunk, akik Isten Lelke szerint szolgálunk, akik Krisztus Jézusban dicsekszünk, ⁴s nem a testben bízunk, bár magam a testben is bizakodhatnék. Ha más úgy gondolja, hogy bizakodhatik a testben, én még inkább. ⁵Nyolcadnapra körülmetéltek, Izrael népéből, Benjamin törzséből származom, zsidó vagyok a zsidók közül. A törvény megtartásában farizeus, ⁶az Egyház üldözésében szenvedélyes, a törvény szerinti jámborságban feddhetetlen voltam. ⁷Ám amit akkor előnynek tartottam, azt Krisztusért hátránynak tekintem. ⁸Sőt Uramnak, Krisztus Jézusnak fönséges ismeretéhez mértén mindent szemétnek tartok. Érte mindent elvettem, sőt szemétnek tekintettem, csak hogy Krisztust elnyerhessem és hozzá tartozzam. ⁹Hiszen nem a törvény útján váltam igazzá, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit révén. Isten ugyanis a hit által tett igazzá, ¹⁰hogy megismerjem őt és feltámadásának erejét, de a szenvedésben is vállaljam vele a közösséget. ¹¹Így hozzá hasonulok a halálban, hogy ezáltal eljuthassak a halálból a feltámadásra is.¹²Nem mintha már elértem volna vagy már célba értem volna, de futok utána, hogy magamhoz ragadjam, ahogy Krisztus is magához ragadott engem. ¹³Testvérek, nem gondolom, hogy máris magamhoz ragadtam, de azt igen, hogy elfelejtem, ami mögöttem van, és nekilendülök annak, ami előttem van. ¹⁴Futok a kitűzött cél felé, az égi hivatás jutalmáért, amelyre Isten meghívott Krisztusban. ¹⁵Mi, a tökéletesek, gondolkodjunk így! Ha valamiben még másképpen gondolkodtok, Isten majd megvilágosít benneteket, ¹⁶de amit már elértünk, abban tartsunk ki. (Fil. 3.)

- cumque ad eum finem sermo perduceretur, ut carnalium sensuum delectatio quantalibet, in quantalibet luce corporea, prae illius vitae iucunditate non comparatione sed ne commemoratione quidem digna videretur, erigentes nos ardentiore affectu in idipsum, perambulavimus gradatim cuncta corporalia et ipsum caelum, unde sol et luna et stellae lucent super terram. et adhuc ascendebamus interius cogitando et loquendo et mirando opera tua. et venimus in mentes nostras et transcendimus eas, ut attingeremus regionem ubertatis indeficientis, ubi pascis Israhel in aeternum veritate pabulo, et ibi vita sapientia est, per quam fiunt omnia ista, et quae fuerunt et quae futura sunt, et ipsa non fit, sed sic est ut fuit, et sic erit semper. quin potius fuisse et futurum esse non est in ea, sed esse solum, quoniam aeterna est: nam fuisse et futurum esse non est aeternum. et dum loquimur et inhiamus illi, attingimus eam modice toto ictu cordis. et suspiravimus et reliquimus ibi religatas primitias spiritus et remeavimus ad strepitum oris nostri, ubi verbum et incipitur et finitur. et quid simile verbo tuo, domino nostro, in se permanenti sine vetustate atque innovanti omnia?

Az ostiai látomás néhány sajátossága

- Nem magányos misztikus élmény, és nem is a tudományokban jártas személlyel együtt megy végbe, hanem Mónikával.
- Nem csak a cél a fontos (Isten megismerése), hanem az út, ahogyan a cél elérhető.
- Az út maga a Közvetítő Isten és ember között, a testté lett Ige, azaz Krisztus.
- Pusztán emberi erőfeszítéssel, isteni segítség nélkül nem érhető el.
- Nem annyira a visio, hanem a hallás kerül előtérbe.
- A történet Mónika életébe ágyazva van elmesélve, aki néhány nap múlva meghal: azaz a látomás a célról szerzett bizonyosság, annak előképe.
- Összességében: nem filozofikus, nem is szokásos misztikus élmény, hanem egy keresztény látomás.

et adhuc ascendebamus interius cogitando et loquendo et mirando opera tua. et venimus in mentes nostras et transcendimus eas, ut attingeremus regionem ubertatis indeficientis

- *Aztán még följebb szálltunk. Végig elemeztük, beszéltük, csodáltuk magunkban alkotásaidat, s elértünk lelkünkhöz. Ezt is meghaladtuk, hogy elérjük a fogyatkozhatatlan bőség birodalmát...*

- *S bensőnben elmélkedve, beszélgetve, műveidet csodálva, mind följebb emelkedtünk. Eljutottunk elménk világába, és áthaladtunk rajta, hogy a kifogyhatatlan bőség birodalmát elérjük.*

Köszönöm a figyelmüket!

ehamvas@gmail.com